

1

LEMMIKKIELÄINTEN JALOSTUSTA KOSKEVA PÄÄTÖSLAUSELMA

hyväksytty monenkeskisissä neuvotteluissa 10 päivänä
maaliskuuta 1995

Lemmikkieläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleis-
sopimuksen 15 artiklassa esitettyjen toimintaohjeiden
mukaisesti sopimuspuolet, jotka

ovat tietoisia siitä, että mainitut toimintaohjeet edellyttävät
yleissopimuksen määräysten toimeenpanon seurantaan sekä
lemmikkieläinten hyvinvointia koskevien yhteisten ja
koordinoitujen ohjelmien kehittämistä;

haluavat edistää yleissopimuksen määräysten täydellistä
kunnioittamista;

ottavat lukuun, että yleissopimuksen 5 artikla määrää jalos-
tuksessa käytettävän lemmikkieläimen valinnassa otettavaksi
huomioon sellaiset anatomiset ja fysiologiset ominaisuudet sekä
käyttäytymispiirteet, jotka todennäköisesti vaarantavat joko
jälkeläisen tai emon terveyden ja hyvinvoinnin;

ovat selvillä siitä, että näiden määräysten noudattaminen
tuottaa vaikeuksia, varsinkin kehitettäessä äärimmäis-
ominaisuuksia, jotka ovat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin
kannalta haitallisia;

ovat vakuuttuneita siitä, että mainitut ongelmat aiheutuvat
suurelta osin tavasta, jolla jalostusnormeja muotoillaan ja
tulkitaan; ja

näistä syistä katsovat, että mainittujen jalostusnormien
tarkistus on tarpeen yleissopimuksen 5 artiklan vaatimusten
noudattamiseksi;

ovat sopineet seuraavista toimista:

1. Jalostusyhdistyksiä, varsinkin kissojen ja koirien jalostusta harjoittavia yhdistyksiä kehoitetaan
 - harkitsemaan uudelleen jalostusnormejaan ja tarvittaessa muuttamaan sellaisia normeja, jotka saattavat aiheuttaa ongelmia eläinten hyvinvoinnin kannalta, varsinkin liitteessä esitettyjen suositusten valossa;
 - harkitsemaan normeja uudelleen ja eläinten valinnassa ottamaan huomioon esteettisten näkökohtien lisäksi myös käyttäytymispiirteet (kuten aggressiivisuus-ongelmat) ja kyvyt;
 - hyvän tiedotuksen sekä kasvattajien ja tuomareiden kouluksen avulla huolehtimaan siitä, että jalostusnormeja tulkitaan tavalla, joka ehkäisee eläinten hyvinvoinnin kannalta mahdollisesti haitallisten äärimmäispiirteiden (hypertyyppien) kehittämistä;
 - parantamaan yleistä tietoisuutta ongelmista, jotka liittyvät joihinkin eläinten fysiologisiin ominaisuuksiin ja käyttäytymispiirteisiin.

2. Jos edellä mainitut toimet eivät ole riittäviä, harkitaan tiettyjen rotu- tai lajityyppien jalostuksen kieltämistä sekä niiden näytteillepanon ja myynnin lopettamista asteittain silloin, kun kyseisten eläinten ominaisuudet vastaavat esimerkiksi liitteessä esitettyjä haitallisia piirteitä.

L I I T E

Sopimuspuolet ovat vakuuttuneita siitä, että useiden lemmikkieläinlajien tai -tyyppien, nisäkkäiden sekä lintujen jalostuksessa ei kiinnitetä riittävää huomiota sellaisiin anatomisiin ja fysiologisiin ominaisuuksiin sekä käyttäytymispiirteisiin, jotka todennäköisesti vaarantavat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin.

Sopimuspuolet katsovat kuitenkin, että kissojen ja koirien jalostukseen liittyvät ongelmat tulisi ratkaista ensimmäisinä.

Sopimuspuolet kehottavat painokkaasti kissa- ja koirajalostusyhdistyksiä tarkistamaan jalostusnormejaan yleissopimuksen 5 artiklan valossa ja ottamaan erityisesti huomioon seuraavat ohjeet:

Jalostustoiminnan tarkistusohjeita

- määrätään hyvin suurten tai pienten koirien enimmäis- ja vähimmäiskorkeus tai -paino, jotta vältetään luusto- ja nivelvaurioita (esim. lonkka- ja kyynärnivelten kasvuhäiriöt, murtumat, kyynärnivelen tai polvilumpion sijoiltaanmeno, pysyvät aukileet sekä henkitorven kokoonpainuminen);
- määrätään lyhytraajaisten koirien (esim. basset, mäyräkoira¹) pituuden ja korkeuden suhde siten, että vältetään selkärangan vaurioita;
- määrätään lyhytkalloisuudelle tai -kuonoisuudelle rajat, jotta vältetään hengitysvaikeuksia, kyynelkanavien tukkeumia sekä alttiutta synnytysvaikeuksille (esim. persialaiset kissat ja varsinkin "äärimmäistyyppi", englanninbulldoggit, japanese chin, kingcharlesinspanieli, mopsi, kiinanpalatsikoira);
- ehkäistään seuraavien ongelmien esiintymistä:
 - * pysyvä aukile aivovaurioiden välttämiseksi (esim. chihuahua);
 - * raajojen epänormaalit asennot liikuntavaikeuksien ja nivelrappeumien välttämiseksi (esim. takaraajoien huonot kulmaukset - kiinanpystykorva, norjanpystykorva, ruotsinlapinkoira, ja suomenpystykorva; kaarevajalkaisuus - basset, kiinanpalatsikoira ja shih tzu);

1) Suluissa mainitut rodut ovat ainoastaan esimerkkejä niistä, joilla kyseistä ongelmaa esiintyy.

- * hampaiden epänormaalit asennot syömisen ja vastasyntyneiden hoidon vaikeutumisen välttämiseksi (esim. lyhytleukaisuus bokserilla, bulldoggeilla ja persialaisilla kissoilla);
 - * silmien tai silmäluomien epänormaali koko ja muoto ärsytyksen, tulehdusten ja rappeumien sekä silmien ulospullahtamisen välttämiseksi (esim. luomen ulokääntyminen - basset, vihikoira, bernhardinkoira; pienet syvälle painuneet silmät ja alttius luomen sisäänkääntymiseen - airedalenterrieri, australianterrieri, bedlingtoninterrieri, bullterrieri, vihikoira, kiinanpystykorva, englanninkääpiöterrieri, saksanmetsästysterrieri, newfoundlandinkoira, shar pei; suuret pullistuneet silmät - bostoninterrieri, cavalier kingcharlesinspanieli, dandiedinmontinterrieri, brysselingriffoni, japanese chin, kingcharlesinspanieli, mopsi, kiinanpalatsikoira, shi tzu, tiibetinterrieri);
 - * hyvin pitkät korvat vahingoittumisalttiuden välttämiseksi (esim. cockerspanieli, basset, vihikoira);
 - * nahkan huomattava poimuuntuminen ihottumien sekä silmänympäryspojujen aiheuttaman ärsytyksen ja silmätulehdusten välttämiseksi (esim. basset, vihikoira, mopsi, kiinanpalatsikoira, shar pei);
- seuraavanlaisten lemmikkieläinten jalostusta vältetään tai se lopetetaan, jollei vakavien haittojen poistaminen ole mahdollista:
- * semiletaalitekijää kantavat eläimet (esim. entlebuchinpaimenkoira),
 - * resessiivistä haittaa aiheuttavaa geeniä kantavat eläimet (esim. homotsygoottiset Scottish Fold - kissat - lyhyet raajat, selkäranka- ja häntävikoja),
 - * karvattomat koirat ja kissat (suojustomuus auringolta ja kylmältä, alttius hampaiden määrän huomattavaan vähenemiseen, semiletaalitekijä),
 - * manx-kissa (liikuntahäiriöt, alttius selkärankavikoihin, virtsaamis- ja ulostamisvaikeudet, semiletaalitekijä),

- * "dominant white"-tekijää kantavat kissat (merkittävä kuuroustaipumus),
- * "merle-tekijää" kantavat koirat (merkittävä kuurous-
taipumus ja alttius silmävikoihin, esim. skotlannin-
paimenkoira / väri blue merle, shetlanninlammaskoira /
väri merle, welsh corgi / merle, vanhaenglannin-
lammaskoira / merle, tanskandoggi / väri tiikeri,
mäyräkoira / juovikas.